ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.9.2022
COM(2022) 412 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Σύνοψη της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης για τη λειτουργία του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 649/2012 σχετικά με τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων

{SWD(2022) 218 final}

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

BPR	Κανονισμός για τα βιοκτόνα
CLP	Κανονισμός για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία
ΟΕΑ	Ορισθείσα εθνική αρχή
ECHA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων
ePIC	Εφαρμογή λογισμικού για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 649/2012
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΟΡΠ	Οριστική ρυθμιστική πράξη
ΕΑΕ	Εθνική αρχή επιβολής
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΣΜΕ	Συναίνεση μετά από ενημέρωση
ΚΦΠ	Κανονισμός για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα
REACH	Κανονισμός για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων
RIN	Αριθμός αναφοράς
SDS	Δελτίο δεδομένων ασφαλείας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Ο κανονισμός ΣΜΕ

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 649/2012[1] (στο εξής: κανονισμός ΣΜΕ) εφαρμόζει τη σύμβαση του Ρότερνταμ περί διαδικασίας συναίνεσης μετά από ενημέρωση (ΣΜΕ) για ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και προϊόντα φυτοπροστασίας στο διεθνές εμπόριο. Σκοπός του κανονισμού είναι η προώθηση του επιμερισμού των ευθυνών και της συνεργασίας στα θέματα διεθνούς μεταφοράς επικίνδυνων χημικών προϊόντων, καθώς και η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από δυνητικές βλάβες, με τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τα χαρακτηριστικά των επικίνδυνων χημικών προϊόντων, με την πρόβλεψη διαδικασίας λήψης αποφάσεων στο εσωτερικό της Ένωσης για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές τους, καθώς και με τη διάδοση των αποφάσεων αυτών στα μέρη και σε άλλες χώρες.

Ο κανονισμός ΣΜΕ εφαρμόζεται στα χημικά προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ της σύμβασης του Ρότερνταμ, καθώς και στα βιομηχανικά χημικά προϊόντα (που χρησιμοποιούνται από επαγγελματίες και καταναλωτές) και τα φυτοφάρμακα (συμπεριλαμβανομένων των βιοκτόνων) που απαγορεύονται ή υπόκεινται σε αυστηρούς περιορισμούς βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης για λόγους υγείας ή περιβαλλοντικούς λόγους. Βαίνει πέραν των απαιτήσεων της σύμβασης, δεδομένου ότι εφαρμόζεται στις εξαγωγές προς όλες τις χώρες και απαιτεί τη συναίνεση της χώρας εισαγωγής για πολλά περισσότερα χημικά προϊόντα από εκείνα που απαριθμούνται στη σύμβαση. Επιπλέον, οι απαιτήσεις για τις εξαγωγές εφαρμόζονται επίσης σε ορισμένα μείγματα που περιέχουν χημικά προϊόντα που απαριθμούνται.

Βάσει του κανονισμού ΣΜΕ, οι εξαγωγές υπόκεινται σε διαφορετικές απαιτήσεις ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εντάσσονται στο παράρτημα Ι: τα χημικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι μέρος 1 υπόκεινται στη διαδικασία γνωστοποίησης εξαγωγής στη χώρα εισαγωγής· τα χημικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι μέρη 2 και 3 υπόκεινται στη διαδικασία γνωστοποίησης εξαγωγής και στη ρητή συναίνεση της χώρας εισαγωγής, εκτός εάν υπόκεινται στη διαδικασία ΣΜΕ βάσει της σύμβασης και εξάγονται σε μέρος που έχει διαβιβάσει θετική απάντηση εισαγωγής. Αυτές οι υποχρεώσεις ισχύουν επίσης για τα μείγματα τα οποία περιέχουν ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού σε συγκεντρώσεις τέτοιες ώστε να συνεπάγονται υποχρεώσεις επισήμανσης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008[2] για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία (CLP), καθώς και για ορισμένα αντικείμενα.

Ο κανονισμός ΣΜΕ επιβάλλει επίσης στην Επιτροπή την υποχρέωση να ενημερώνει τη Γραμματεία της σύμβασης για την οριστική ρυθμιστική πράξη (ΟΡΠ) σχετικά με χημικά

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 649/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 60).

[2] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

προϊόντα που απαγορεύονται ή υπόκεινται σε αυστηρούς περιορισμούς στην Ένωση σε μία από τις κατηγορίες χρήσης που προβλέπονται στη σύμβαση (βιομηχανικά χημικά προϊόντα ή φυτοφάρμακα) και τα οποία απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρος 2 του κανονισμού ΣΜΕ. Η διαδικασία αυτή είναι γνωστή ως κοινοποίηση ΟΡΠ και αποτελεί τη βάση για την καταχώριση χημικών προϊόντων στο παράρτημα ΙΙΙ της σύμβασης.

Όσον αφορά τα χημικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι μέρος 3 (το οποίο αντικατοπτρίζει το παράρτημα ΙΙΙ της σύμβασης), η Επιτροπή, εξ ονόματος της Ένωσης και με βάση την εξουσιοδότηση που προβλέπεται στον κανονισμό ΣΜΕ, συντάσσει απόφαση εισαγωγής στην οποία περιγράφεται αν, και υπό ποιες προϋποθέσεις, μπορεί να εισαχθεί το χημικό προϊόν στην Ένωση. Αυτή η απόφαση αποστέλλεται στη Γραμματεία της σύμβασης.

1.2. Η διαδικασία υποβολής εκθέσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού ΣΜΕ, η Επιτροπή απαιτείται να υποβάλλει ανά τριετία έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές της βάσει του κανονισμού και να συντάσσει συγκεφαλαιωτική έκθεση σχετικά με την αποτελεσματικότητα του κανονισμού ΣΜΕ, η οποία περιλαμβάνει:

- τις πληροφορίες τις οποίες υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 σχετικά με τη λειτουργία των διαδικασιών που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων των τελωνειακών ελέγχων, των παραβάσεων, των κυρώσεων και των διορθωτικών μέτρων·
- τις πληροφορίες τις οποίες υποβάλλει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 σχετικά με τη λειτουργία των διαδικασιών του κανονισμού ΣΜΕ.

Η παρούσα διαδικασία υποβολής εκθέσεων είναι η δεύτερη βάσει του κανονισμού ΣΜΕ και καλύπτει την περίοδο 2017-2019. Το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο υποβολής στοιχείων τέθηκε στη διάθεση των κρατών μελών στις 9 Ιουνίου 2021, με προθεσμία συμπλήρωσης την 27η Αυγούστου 2021. Όλες οι εκθέσεις υποβλήθηκαν έως τα μέσα Νοεμβρίου του 2021. Τον Αύγουστο του 2020 ο Οργανισμός δημοσίευσε την έκθεσή του σχετικά με τη λειτουργία του κανονισμού ΣΜΕ[3] για την περίοδο 2017-2019. Η παρούσα έκθεση αποτελεί σύνοψη της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης, η οποία παρέχει επισκόπηση της εφαρμογής του κανονισμού ΣΜΕ κατά την περίοδο 2017-2019.

2. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΜΕ

2.1. Η Επιτροπή, ο Οργανισμός και οι ΟΕΑ θεωρούν ότι ο συντονισμός των δραστηριοτήτων τους κατά την εφαρμογή του κανονισμού ΣΜΕ είναι αποτελεσματικός

Σε εθνικό επίπεδο, κάθε κράτος μέλος ορίζει μια εθνική αρχή (ΟΕΑ) για την εκτέλεση των διοικητικών καθηκόντων που προβλέπονται στον κανονισμό ΣΜΕ. Όπως και στην

[3] ECHA (2020) Report on the functioning of the Prior Informed Consent (PIC) Regulation [Έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του κανονισμού για τη συναίνεση μετά από ενημέρωση (ΣΜΕ)]. ECHA-20-R-10-EN.

προηγούμενη περίοδο αναφοράς, τα κράτη μέλη θεωρούν εν γένει ότι ο συντονισμός μεταξύ των ΟΕΑ και της Επιτροπής και μεταξύ των ΟΕΑ και του Οργανισμού είναι ικανοποιητικός. Αρκετές ΟΕΑ εξέφρασαν την εκτίμησή τους για την ταχύτητα και την ποιότητα της υποστήριξης που παρέχουν η Επιτροπή και ο Οργανισμός. Ο Οργανισμός αξιολόγησε τη συνεργασία με τις ΟΕΑ ως εξίσου αποτελεσματική, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τον χειρισμό διαφωνιών. Η Επιτροπή έκρινε επίσης ότι η συνεργασία με τις ΟΕΑ είναι αποτελεσματική, ειδικότερα στο πλαίσιο συζητήσεων κατά τις συνεδριάσεις των ΟΕΑ για τον κανονισμό ΣΜΕ που πραγματοποιούνται δύο φορές ανά έτος.

Ο Οργανισμός έκρινε ικανοποιητική τη συνεργασία με την Επιτροπή, επισημαίνοντας, ωστόσο, ορισμένους τομείς που επιδέχονται βελτίωση. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ικανοποιητική τη συνεργασία με τον Οργανισμό, τονίζοντας τις τακτικές ανταλλαγές απόψεων σχετικά με επιστημονικά, τεχνικά και νομικά ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της εφαρμογής και την πρακτική τους εφαρμογή.

2.2. Η συνεχής αύξηση των δραστηριοτήτων ΣΜΕ δημιουργεί προκλήσεις για τη διατήρηση κατάλληλου επιπέδου πόρων

Το επίπεδο των πόρων που διατέθηκαν για την εφαρμογή του κανονισμού ΣΜΕ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ECHA παρέμεινε αρκετά σταθερό σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς, παρότι αμφότερα τα θεσμικά όργανα ανέφεραν ελαφρά αύξηση. Ο φόρτος εργασίας του Οργανισμού κατά την περίοδο αναφοράς ήταν σύμφωνος με τον προβλεπόμενο φόρτο εργασίας. Ο αριθμός των γνωστοποιήσεων εξαγωγών που διεκπεραιώθηκαν συνέχισε να αυξάνεται σύμφωνα με την προβλεπόμενη ετήσια αύξηση κατά 10 %.

Η αύξηση των γνωστοποιήσεων εξαγωγών οδήγησε σε αύξηση των εργασιών διεκπεραίωσης που έπρεπε να εκτελεστούν από τον Οργανισμό και της υποστήριξης των ενδιαφερόμενων μερών. Για την υποστήριξη που παρείχε ο Οργανισμός στην Επιτροπή, στις ΟΕΑ της ΕΕ και στις ΟΕΑ τρίτων χωρών αφιερώθηκε περίπου το 30-40 % του χρόνου του προσωπικού κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Δεδομένου ότι η ποσότητα των πόρων δεν αυξάνεται αναλογικά προς τον φόρτο εργασίας, ο ECHA τονίζει στην έκθεσή του την ανάγκη να εξασφαλιστούν επαρκείς ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι για την εφαρμογή του κανονισμού ΣΜΕ και να βελτιωθούν περαιτέρω οι πρακτικές, οι διαδικασίες και τα εργαλεία εφαρμογής.

Οι ΟΕΑ για την εφαρμογή του κανονισμού ΣΜΕ ανέφεραν επίπεδα πόρων που διατίθενται για την εφαρμογή του κανονισμού ΣΜΕ και κυμαίνονται από 0,1 έως 2 ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ). Στον βαθμό που είναι δυνατή η σύγκριση, το επίπεδο των πόρων παρέμεινε αρκετά σταθερό σε πολλές ΟΕΑ, ενώ περίπου οκτώ ανέφεραν μείωση. Παράλληλα, ο φόρτος εργασίας που συνδέεται με τη διεκπεραίωση των γνωστοποιήσεων εξαγωγής έχει αυξηθεί σε πολλά κράτη μέλη (βλ. ενότητα 4.2). Λιγότερα κράτη μέλη σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς δήλωσαν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για την επιβολή της νομοθεσίας (15 αντί για 18).

3. ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΜΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 23, ο κατάλογος των χημικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι θα πρέπει να επανεξετάζεται τουλάχιστον μία φορά ετησίως από την Επιτροπή,

με βάση τις εξελίξεις στο πλαίσιο του ενωσιακού δικαίου —κυρίως στον κανονισμό REACH[4], στον BPR[5] και στον ΚΦΠ[6]— και της σύμβασης. Τα παραρτήματα του κανονισμού ΣΜΕ τροποποιούνται μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται από την Επιτροπή.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, 31 ουσίες συμπεριλήφθηκαν στο μέρος 1, και επτά ουσίες στο μέρος 2 του παραρτήματος Ι. Είκοσι τρεις από αυτές τις ουσίες συμπεριλήφθηκαν λόγω της μη έγκρισής τους ως φυτοπροστατευτικών προϊόντων βάσει του ΚΦΠ και πέντε έπειτα από την ένταξή τους στο παράρτημα XVII του κανονισμού REACH (πίνακας 1). Έξι ουσίες συμπεριλήφθηκαν στο μέρος 3 του παραρτήματος Ι κατόπιν της ένταξής τους στο παράρτημα ΙΙΙ της σύμβασης. Με εξαίρεση τις χλωριωμένες παραφίνες μικρής αλυσίδας, οι εν λόγω ουσίες είχαν ήδη συμπεριληφθεί στα μέρη 1 και 2 του παραρτήματος Ι του κανονισμού ΣΜΕ.

Πίνακας 1: Ουσίες που προστέθηκαν στο παράρτημα Ι κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς

Κατ' εξουσιοδότηση πράξη	Χημικό προϊόν	Αριθμός CAS	Τροποποίηση του παραρτήματος Ι	Βάση ένταξης
Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/172 της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2017, για την τροποποίηση των παραρτημάτων Ι και V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 649/2012	δεκ-3-εν-2-όνη	10519-33-2	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	5-tert-βουτυλο-2,4,6-τρινιτρο-m-ξυλόλιο	81-15-2	Μέρη 1 και 2	REACH
	Φθαλικό βενζυλο-βουτύλιο· φθαλικό βενζύλιο βουτύλιο· φθαλικός βενζυλοβουτυλεστέρας	85-68-7	Μέρη 1 και 2	REACH
	Carbendazim (καρβενδαζίμη)	10605-21-7	Μέρος 1	ΚΦΠ
	Cybutryne (κυβουτρύνη)	28159-98-0	Μέρη 1 και 2	BPR
	Φθαλικό διισοβουτύλιο	84-69-5	Μέρη 1 και 2	REACH
	Πεντοξείδιο του αρσενικού	1303-28-2	Μέρη 1 και 2	REACH
	Tepraloxydim (τεπραλοξυδίμη)	149979-41-9	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Triclosan (τρικλοζάνη)	3380-34-5	Μέρη 1 και 2	BPR
	Triflumuron (τριφλουμουρόνη)	64628-44-0	Μέρος 1	BPR
	Φωσφορικός τρις(2-χλωροαιθυλεστέρας)	115-96-8	Μέρη 1 και 2	REACH
	Methamidophos (μεταμιδοφός)	10265-92-6	Μέρη 1 και 3	Παράρτημα ΙΙΙ της σύμβασης του Ρότερνταμ
Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ)	Amitrole (αμιτρόλη)	61-82-5	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Beta-cypermethrin (β-	65731-84-2	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ

[4] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1).

[5] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων (ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1).

[6] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1).

Κατ' εξουσιοδότηση πράξη	Χημικό προϊόν	Αριθμός CAS	Τροποποίηση του παραρτήματος I	Βάση ένταξης
2019/330 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση των παραρτημάτων I και V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 649/2012	κυπερμεθρίνη)			
	Carbofuran (καρβοφουράνιο)	1563-66-2	Μέρη 1 και 3	Παράρτημα III της σύμβασης του Ρότερνταμ
	DPX KE 459 (flupyrsulfuron-methyl) (μεθυλική φλουπυροσουλφουρόνη)	150315-10-9 144740-54-5	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Fipronil (φιπρονίλη)	120068-37-3	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Iprodione (ιπροδιόνη)	36734-19-7	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Isoproturon (ισοπροτουρόνη)	34123-59-6	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Linuron (λινουρόνη)	330-55-2	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Maneb (μανέμπ)	12427-38-2	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Orthosulfamuron (ορθοσουλφαμουρόνη)	213464-77-8	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Picoxystrobin (πικοξυστροβίνη)	117428-22-5	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Χλωριωμένες παραφίνες μικρής αλυσίδας	85535-84-8	Μέρος 3	Παράρτημα III της σύμβασης του Ρότερνταμ
	Triasulfuron (τριασουλφουρόνη)	82097-50-5	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Trichlorfon (τριχλωρφόν)	52-68-6	Μέρη 1 και 3	Παράρτημα III της σύμβασης του Ρότερνταμ
Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/1701 της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 2019, για την τροποποίηση των παραρτημάτων I και V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 649/2012	2-ναφθυλοξυοξικό οξύ	120-23-0	Μέρος 2	ΚΦΠ
	Acetochlor (ακετοχλώριο)	34256-82-1	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Asulam (ασουλάμη)	3337-71-1 2302-17-2	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Chloropicrin (χλωροπικρίνη)	76-06-2	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Διφαινυλαμίνη	122-39-4	Μέρος 2	ΚΦΠ
	Flufenoxuron (φλουφενοξουρόνη)	101463-69-8	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Naled (ναλέδη)	300-76-5	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Propanil (προπανίλη)	709-98-8	Μέρος 2	ΚΦΠ
	Propargite (προπαργίτης)	2312-35-8	Μέρη 1 και 2	ΚΦΠ
	Alachlor (αλαχλώριο)	15972-60-8	Μέρος 3	Παράρτημα III της σύμβασης του Ρότερνταμ
	Aldicarb (αλδικάρβη)	116-06-3	Μέρος 3	Παράρτημα III της σύμβασης του Ρότερνταμ
	Endosulfan (ενδοσουλφάνη)	115-29-7	Μέρος 3	Παράρτημα III της σύμβασης του Ρότερνταμ

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού ΣΜΕ, η Επιτροπή πρέπει να γνωστοποιεί εγγράφως στη Γραμματεία της σύμβασης τα χημικά προϊόντα τα οποία απαριθμούνται στο παράρτημα I μέρος 2 και τα οποία ανταποκρίνονται στα κριτήρια γνωστοποίησης ΣΜΕ. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς υποβλήθηκαν δέκα γνωστοποιήσεις ΟΡΠ:

- Acetochlor (ακετοχλώριο) (2017)

- Amitrole (αμιτρόλη) (2019)
- Beta-cypermethrin (β-κυπερμεθρίνη) (2019)
- Cybutryne (κυβουτρύνη) (2019)
- Flupyrsulfuron-methyl (μεθυλική φλουπυροσουλφουρόνη) (2019)
- Iprodione (ιπροδιόνη) (2019)
- Isoproturon (ισοπροτουρόνη) (2019)
- Orthosulfamuron (ορθοσουλφαμουρόνη) (2019)
- Picoxystrobin (πικοξυστροβίνη) (2019)
- Triasulfuron (τριασουλφουρόνη) (2019).

4. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΜΕ

4.1. Οι δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και η στήριξη που παρείχαν οι ΟΕΑ και ο Οργανισμός στους εξαγωγείς έχουν οδηγήσει σε βελτίωση της συμμόρφωσης

Είκοσι επτά κράτη μέλη διεξήγαγαν δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης που απευθύνονταν σε εξαγωγείς και εισαγωγείς. Η συνηθέστερη δραστηριότητα ήταν η παροχή πληροφοριών στο διαδίκτυο (ειδική ιστοσελίδα ή παραπομπές στις ιστοσελίδες του Οργανισμού για τη ΣΜΕ). Έντεκα κράτη μέλη παρέχουν επίσης υπηρεσίες υποστήριξης μέσω υφιστάμενου γραφείου υποστήριξης (π.χ. REACH, CLP, BPR) και έξι διαθέτουν εθνικό γραφείο υποστήριξης για την εφαρμογή του κανονισμού ΣΜΕ· δέκα κράτη μέλη ανέφεραν ότι διαθέτουν ειδική ηλεκτρονική διεύθυνση για τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών. Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη ανέφεραν ότι αυτές οι δραστηριότητες είχαν ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της συμμόρφωσης των εξαγωγέων και των εισαγωγέων με τον κανονισμό ΣΜΕ. Ορισμένες ΟΕΑ παρατήρησαν αύξηση του αριθμού των γνωστοποιήσεων εξαγωγών και βελτιώσεις στην ποιότητά τους, αύξηση του αριθμού των εταιρειών που είναι εγγεγραμμένες στην εφαρμογή ePIC ή τη χρησιμοποιούν και βελτίωση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων δυνάμει του άρθρου 10.

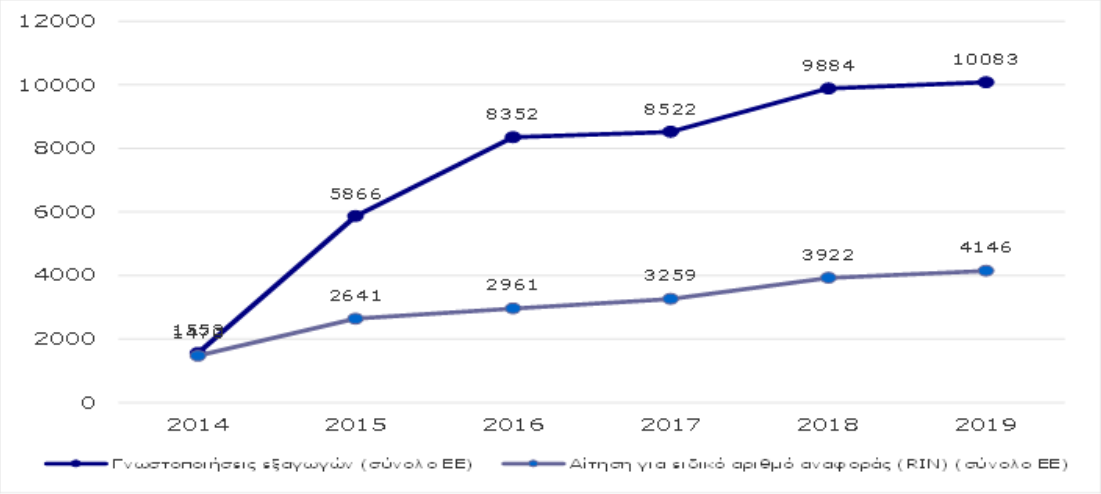
Ο Οργανισμός οφείλει να παρέχει βοήθεια, καθώς και τεχνικές και επιστημονικές οδηγίες και μέσα στους εξαγωγείς και στους εισαγωγείς (άρθρο 6 παράγραφος 1). Ο Οργανισμός παρείχε πληροφορίες και υποστήριξη στους εξαγωγείς και τους εισαγωγείς μέσω του ιστοτόπου του, των εβδομαδιαίων ηλεκτρονικών ειδήσεων, του ενημερωτικού δελτίου του ECHA, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, των εσωτερικών μηνυμάτων στην εφαρμογή ePIC και του γραφείου υποστήριξης του ECHA. Ο Οργανισμός δημοσίευσε τέσσερις κατευθυντήριες γραμμές (έγγραφα με την ένδειξη «Εν συντομία») για να βοηθήσει τις εταιρείες με τις αιτήσεις για ειδικό αριθμό αναφοράς (RIN), τις απαλλαγές, την υποβολή στοιχείων και τη συμπλήρωση του τμήματος 6 των γνωστοποιήσεων εξαγωγών (απαγορευμένες και επιτρεπόμενες χρήσεις). Ο Οργανισμός προετοιμάστηκε επίσης για τις γνωστοποιήσεις εξαγωγών μετά το Brexit δημοσιεύοντας κατευθυντήρια γραμμή με τίτλο «How to notify PIC exports to the UK after the UK's withdrawal from the EU» (Πώς πρέπει να γνωστοποιούνται οι εξαγωγές δυνάμει του κανονισμού ΣΜΕ στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ) και θεσπίζοντας μη αυτοματοποιημένη διαδικασία γνωστοποίησης (έως ότου οι γνωστοποιήσεις να μπορούν να πραγματοποιούνται στην εφαρμογή ePIC).

4.2. Ο αριθμός των γνωστοποιήσεων εξαγωγών που χειρίζονται οι ΟΕΑ και ο ECHA αυξάνεται συνεχώς από το 2014 και η διεκπεραίωσή τους είναι άνισα κατανεμημένη μεταξύ των κρατών μελών

Η γνωστοποίηση εξαγωγής είναι το μέσο με το οποίο οι χώρες ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με χημικά προϊόντα που έχουν απαγορευτεί ή υπαχθεί σε αυστηρούς περιορισμούς. Όλοι οι εξαγωγείς που έχουν έδρα στην ΕΕ πρέπει να υποβάλλουν γνωστοποίηση εξαγωγής στις οικείες ΟΕΑ, εάν προτίθενται να εξαγάγουν χημικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι μέρος 1 του κανονισμού ΣΜΕ. Μόλις η ΟΕΑ ελέγξει και κάνει δεκτή τη γνωστοποίηση, η γνωστοποίηση διαβιβάζεται στον Οργανισμό, ο οποίος ελέγχει επίσης τη συμμόρφωση της γνωστοποίησης και τη διαβιβάζει στην ΟΕΑ της χώρας εισαγωγής. Εάν δεν ληφθεί απόδειξη παραλαβής, ο Οργανισμός αποστέλλει εκ νέου τη γνωστοποίηση. Ολόκληρη η διαδικασία πραγματοποιείται μέσω της εφαρμογής ePIC και οι εξαγωγείς πρέπει να χρησιμοποιούν το υπόδειγμα γνωστοποίησης που παρέχεται από το σύστημα. Για ορισμένες εξαγωγές που απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον κανονισμό ΣΜΕ ή από την απαίτηση γνωστοποίησης εξαγωγής, οι εξαγωγείς απαιτείται να ζητούν ειδικό αριθμό αναφοράς από την ΟΕΑ τους και να τον χρησιμοποιούν στην τελωνειακή διασάφηση προκειμένου να διευκολύνεται ο εκτελωνισμός.

Ο αριθμός των γνωστοποιήσεων εξαγωγών και των αιτήσεων για ειδικό αριθμό αναφοράς (RIN) αυξάνεται συνεχώς από το 2014 (διάγραμμα 1). Ο Οργανισμός ανέφερε αύξηση του αριθμού των γνωστοποιήσεων εξαγωγών από 8 455 το 2017 σε 10 009 το 2019[7]. Σύμφωνα με τον Οργανισμό, η αύξηση αυτή αντικατοπτρίζει την αυξημένη συμμόρφωση και την προσθήκη νέων ουσιών στο παράρτημα Ι.

Διάγραμμα 1: Συνολικός αριθμός των γνωστοποιήσεων εξαγωγών που έγιναν δεκτές και διαβιβάστηκαν στον Οργανισμό από τις ΟΕΑ και των αιτήσεων για ειδικό αριθμό αναφοράς (RIN) που έγιναν δεκτές από τις ΟΕΑ ανά έτος από το 2014[8]

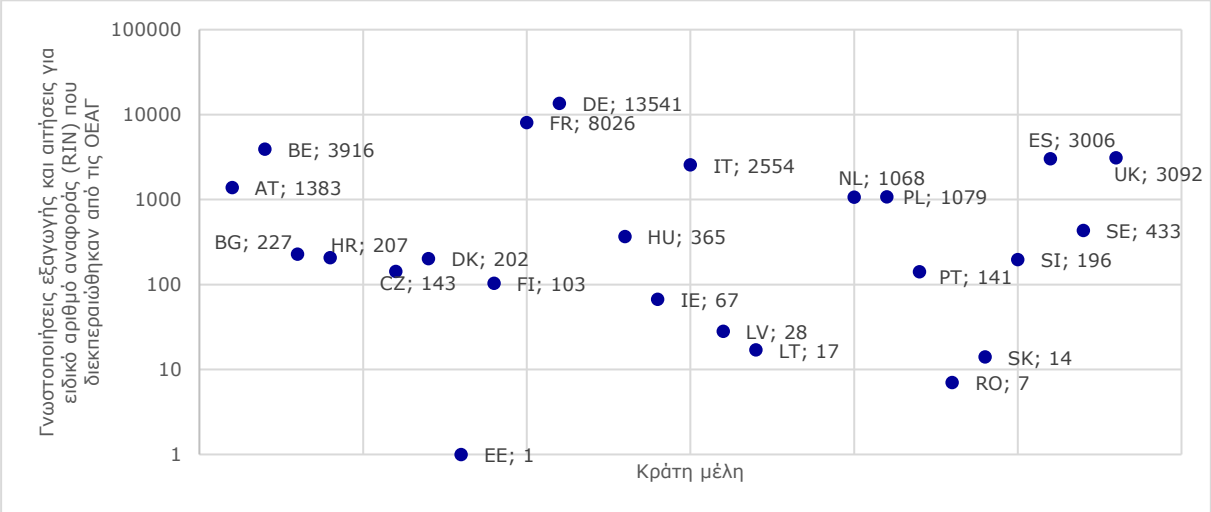

[7] Τα αριθμητικά στοιχεία που παρέχονται για τον Οργανισμό περιλαμβάνουν περιπτώσεις αρχικής υποβολής, επανυποβολής και απόρριψης.

[8] Για το 2014, η καλυπτόμενη περίοδος είναι από την 1η Μαρτίου έως τις 31 Δεκεμβρίου (δεδομένου ότι ο κανονισμός ΣΜΕ άρχισε να εφαρμόζεται την 1η Μαρτίου 2014).

Όπως και κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς, ο αριθμός των γνωστοποιήσεων εξαγωγών και των αιτήσεων για ειδικό αριθμό αναφοράς (RIN) που διεκπεραιώθηκαν διέφερε σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών (διάγραμμα 2). Ο μεγαλύτερος αριθμός γνωστοποιήσεων εξαγωγών σημειώθηκε στη Γερμανία (8 645 γνωστοποιήσεις) και στη Γαλλία (6 855), ακολουθούμενες από την Ιταλία (2 453), την Ισπανία (2 383) και το Ηνωμένο Βασίλειο (2 207). Είκοσι κράτη μέλη διεκπεραίωσαν περισσότερες γνωστοποιήσεις εξαγωγών κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου αναφοράς σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς και, σε εννέα κράτη μέλη, ο αριθμός αυτός υπερδιπλασιάστηκε μεταξύ των δύο περιόδων αναφοράς. Η κατάσταση είναι παρόμοια για τις αιτήσεις για ειδικό αριθμό αναφοράς (RIN), όπου 11 κράτη μέλη δεν έλαβαν καμία αίτηση, ενώ η Γερμανία, το Βέλγιο και η Γαλλία ήταν τα κράτη μέλη που δέχθηκαν τον μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων. Δεκατρία κράτη μέλη διεκπεραίωσαν περισσότερες αιτήσεις για ειδικό αριθμό αναφοράς (RIN) κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου αναφοράς σε σύγκριση με την προηγούμενη. Τέσσερα κράτη μέλη δεν διεκπεραίωσαν καμία γνωστοποίηση εξαγωγής (Ελλάδα, Κύπρος, Λουξεμβούργο και Μάλτα).

Διάγραμμα 2: Συνολικός αριθμός γνωστοποιήσεων εξαγωγών και αιτήσεων για ειδικό αριθμό αναφοράς (RIN) που έγιναν δεκτές από τις ΟΕΑ κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς

4.3. Η εσφαλμένη συμπλήρωση του εντύπου γνωστοποίησης εξαγωγής εξακολουθεί να οδηγεί στην ανάγκη επανυποβολής μεγάλου αριθμού αιτήσεων

Τα κράτη μέλη και ο ECHA ζήτησαν από τον εξαγωγέα να επανυποβάλει 5 889 και 2 758 γνωστοποιήσεις εξαγωγών αντίστοιχα κατά την περίοδο αναφοράς. Τα κύρια προβλήματα ήταν η ασαφής ή εσφαλμένη συμπλήρωση του τμήματος 6.2 της γνωστοποίησης εξαγωγής σχετικά με τις απαγορευμένες και επιτρεπόμενες χρήσεις, και του τμήματος 3.3 σχετικά με τις σκοπούμενες χρήσεις. Ένας άλλος λόγος για τον οποίο ζητήθηκε επανυποβολή ήταν η παροχή εσφαλμένων ή ανεπαρκών στοιχείων επικοινωνίας για τον εισαγωγέα. Η μη παροχή του

δελτίου δεδομένων ασφαλείας (SDS) στην κατάλληλη γλώσσα αναφέρεται επίσης ως πρόβλημα από τις ΟΕΑ και τον ECHA.

4.4. Η υποβολή στοιχείων δυνάμει του άρθρου 10 γενικά λειτούργησε αποτελεσματικά, παρότι υπάρχουν ακόμη περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την ποιότητα της υποβολής στοιχείων των ΟΕΑ

Το άρθρο 10 επιβάλλει στους εξαγωγείς και στους εισαγωγείς την υποχρέωση να ενημερώνουν την ΟΕΑ, κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου κάθε έτους, σχετικά με την ποσότητα των χημικών προϊόντων του παραρτήματος Ι του κανονισμού ΣΜΕ τα οποία εξήχθησαν σε ή εισήχθησαν από τρίτες χώρες κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Οι εξαγωγείς πρέπει επίσης να παρέχουν στην ΟΕΑ το όνομα και τη διεύθυνση του κάθε εισαγωγέα. Οι ΟΕΑ πρέπει, με τη σειρά τους, να παρέχουν σε ετήσια βάση αυτές τις πληροφορίες στον Οργανισμό, ο οποίος στη συνέχεια καταρτίζει τα συγκεντρωτικά δεδομένα σε επίπεδο ΕΕ και τα δημοσιοποιεί στη βάση δεδομένων του[9].

Από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τον Οργανισμό και τις ΟΕΑ προκύπτει ότι η διαδικασία υποβολής στοιχείων δυνάμει του άρθρου 10 λειτούργησε αποτελεσματικά. Λιγότερα κράτη μέλη σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς (επτά) δήλωσαν ότι αντιμετώπισαν καθυστερήσεις στην υποβολή πληροφοριών από τους εξαγωγείς σχετικά με την ποσότητα των χημικών προϊόντων που εξήχθησαν, και οι καθυστερήσεις αυτές δεν επηρέασαν την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής στοιχείων της ΟΕΑ. Σύμφωνα με τον ECHA, η υποβολή στοιχείων από τις ΟΕΑ έχει βελτιωθεί, καθώς είναι λιγότερα τα δεδομένα που υποβλήθηκαν από τις ΟΕΑ τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής. Ωστόσο, ορισμένα από τα δεδομένα που υπέβαλαν οι ΟΕΑ περιείχαν σφάλματα που προέρχονται από την υποβολή στοιχείων από τον κλάδο και απαιτούσαν διόρθωση, εκ νέου συγκέντρωση και επανυποβολή των εκθέσεων από τις ΟΕΑ. Αυτό οδήγησε σε ανεπάρκειες κατά την κατάρτιση της συνολικής έκθεσης και, συνεπώς, ο ECHA συνιστά στις ΟΕΑ να αυξήσουν την επαλήθευση των συγκεντρωτικών δεδομένων πριν από την υποβολή τους.

4.5. Αποφάσεις εισαγωγής έχουν εκδοθεί από την ΕΕ για τέσσερις ουσίες του παραρτήματος ΙΙΙ της σύμβασης του Ρότερνταμ

Σύμφωνα με το άρθρο 10 της σύμβασης, ζητείται από τα μέρη να εκδίδουν απόφαση εισαγωγής για κάθε νέο χημικό προϊόν που περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙΙ και να την υποβάλλουν στη Γραμματεία. Δυνάμει του άρθρου 13 του κανονισμού ΣΜΕ, η απόφαση εισαγωγής εκδίδεται από την Ένωση μέσω εκτελεστικής πράξης της Επιτροπής, η οποία καταρτίζεται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και υποβάλλεται στην επιτροπή REACH για γνωμοδότηση, σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία. Κατά την περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή εξέδωσε μία εκτελεστική απόφαση το 2018, η οποία παρείχε νέες αποφάσεις εισαγωγής για τέσσερις ουσίες και τροποποίησε μία απόφαση εισαγωγής (πίνακας 2).

[9] ECHA, Ετήσια υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εισαγωγές και εξαγωγές δυνάμει του κανονισμού ΣΜΕ: https://echa.europa.eu/el/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports

Πίνακας 2: Αποφάσεις εισαγωγής που εκδόθηκαν από την Ένωση κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς

Εκτελεστική πράξη	Χημικά προϊόντα	Φύση / Κατάσταση της απόφασης		Απόφαση εισαγωγής	Λόγοι της απόφασης
Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2018	Carbofuran (καρβοφουράνιο)	1563-66-2	Νέα απόφαση	Τελική	Δεν παρέχεται συναίνεση για εισαγωγή
	Trichlorfon (τριχλωρφόν)	52-68-6	Νέα απόφαση	Τελική	Δεν παρέχεται συναίνεση για εισαγωγή
	Χλωριωμένες παραφίνες μικρής αλυσίδας	85535-84-8	Νέα απόφαση	Τελική	Παρέχεται συναίνεση για εισαγωγή μόνον υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις
	Ενώσεις τριβουτυλικού κασσιτέρου	56-35-9· 1983-10-4· 2155-70-6· 4342-36-3· 1461-22-9· 24124-25-2· 85409-17-2	Νέα απόφαση	Τελική	Παρέχεται συναίνεση για εισαγωγή μόνον υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις
	Αιθυλενοξείδιο	75-21-8	Τροποποίηση	Τελική	Παρέχεται συναίνεση για εισαγωγή μόνον υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις

4.6. Το χαμηλό ποσοστό απάντησης τρίτων χωρών σε αιτήσεις ρητής συναίνεσης εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα, ωστόσο πολλά ζητήματα επιλύονται αποτελεσματικά μέσω του καλού συντονισμού μεταξύ του ECHA και των ΟΕΑ

Το άρθρο 14 απαιτεί την παροχή συναίνεσης από τη χώρα εισαγωγής για να προχωρήσει η εξαγωγή χημικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στα μέρη 2 ή 3 του παραρτήματος Ι. Ωστόσο, η ΟΕΑ του εξαγωγέα μπορεί να αποφασίζει, κατά περίπτωση και κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή, την απαλλαγή από την απαίτηση ρητής συναίνεσης όταν ένα χημικό προϊόν που ανταποκρίνεται στα κριτήρια γνωστοποίησης ΣΜΕ εξάγεται σε χώρα του ΟΟΣΑ (άρθρο 14 παράγραφος 6) ή όταν δεν έχει ληφθεί απάντηση από τη χώρα εισαγωγής έπειτα από 60 ημέρες και υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις (άρθρο 14 παράγραφος 7).

Δεκαεννέα κράτη μέλη διεκπεραίωσαν γνωστοποιήσεις εξαγωγών για τις οποίες εφαρμόστηκε η διαδικασία ρητής συναίνεσης σύμφωνα με το άρθρο 14. Οι ΟΕΑ εξέτασαν συνολικά 5 058 αιτήσεις ρητής συναίνεσης από το 2017 έως το 2019, έναντι 3 362 κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς. Σε 15 κράτη μέλη (από τα 19), ο αριθμός των αιτήσεων ήταν υψηλότερος απ' ό,τι κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς.

Όπως και στο παρελθόν, η κύρια πρόκληση που ανέφεραν οι ΟΕΑ ήταν οι καθυστερημένες απαντήσεις από τις χώρες εισαγωγής σε αιτήσεις συναίνεσης (δηλαδή μετά την περίοδο αναμονής των 60 ημερών) ή οι περιπτώσεις στις οποίες δεν δόθηκε καμία απάντηση. Το ποσοστό απάντησης παρέμεινε μάλλον χαμηλό κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου αναφοράς. Από τις 5 058 αιτήσεις ρητής συναίνεσης, το 54 % έλαβε απαντήσεις μετά την αρχική αίτηση ή την πρώτη ή τη δεύτερη υπόμνηση, ποσοστό το οποίο, κατά προσέγγιση, είναι

παρόμοιο με το ποσοστό απάντησης κατά το παρελθόν. Οι ΟΕΑ δήλωσαν επίσης ότι η απάντηση που δόθηκε δεν ήταν σε όλες τις περιπτώσεις σαφής ή ήταν δύσκολο να ερμηνευτεί και ότι η επικοινωνία με ορισμένες χώρες ήταν ιδιαίτερα δύσκολη.

Ο Οργανισμός έκρινε ότι η διαδικασία αυτή λειτουργεί ομαλά και ότι η συνεργασία με τις ΟΕΑ είναι αποτελεσματική. Παρά το χαμηλό ποσοστό απάντησης, η διαδικασία συνέβαλε, σύμφωνα με τον Οργανισμό, στην εναρμόνιση των δεδομένων και στη μείωση των σφαλμάτων εκ παραδρομής κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Μερικά κράτη μέλη χρειάστηκε να αποφασίσουν αν θα έπρεπε να χορηγηθεί ή όχι απαλλαγή από την απαίτηση ρητής συναίνεσης (οκτώ για εξαγωγή σε χώρα του ΟΟΣΑ και 13 ελλείψει απάντησης από την αρμόδια αρχή της χώρας εισαγωγής), ενώ και οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις ΟΕΑ υποδεικνύουν ότι προέκυψαν μερικά προβλήματα σε σχέση με την εφαρμογή. Δεκαπέντε κράτη μέλη αντιμετώπισαν περιπτώσεις στις οποίες επετράπη να προχωρήσει η εξαγωγή εν αναμονή απάντησης σε νέα αίτηση ρητής συναίνεσης (άρθρο 14 παράγραφος 8). Σύμφωνα με τον Οργανισμό, η εφαρμογή του άρθρου 14 παράγραφος 8 εξακολούθησε να είναι δύσκολη. Ωστόσο, ο αριθμός των προβληματικών περιπτώσεων (δηλαδή στις οποίες ο Οργανισμός και οι ΟΕΑ διαφωνούν ως προς την ερμηνεία) μειώθηκε σημαντικά κατόπιν συζήτησής τους σε συνεδρίαση των ΟΕΑ και η σχετική λειτουργία της εφαρμογής ePIC ενισχύθηκε αναλόγως.

4.7. Λίγα κράτη μέλη ανέφεραν μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να συνοδεύουν τα εξαγόμενα χημικά προϊόντα

Στο άρθρο 17 προβλέπεται ότι τα εξαγόμενα χημικά προϊόντα πρέπει να συσκευάζονται και να επισημαίνονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας, εκτός εάν η χώρα εισαγωγής προβλέπει διαφορετικές απαιτήσεις. Δελτίο δεδομένων ασφαλείας το οποίο συμμορφώνεται με το παράρτημα ΙΙ του κανονισμού REACH πρέπει να αποστέλλεται σε κάθε εισαγωγέα μαζί με το χημικό προϊόν. Μόνο έξι κράτη μέλη ανέφεραν ζητήματα συμμόρφωσης σχετικά με τις πληροφορίες που συνοδεύουν τα εξαγόμενα χημικά προϊόντα, τα οποία σχετίζονται με τις απαιτήσεις συσκευασίας βάσει του κανονισμού CLP και του SDS.

4.8. Όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν συστήματα ελέγχου και επιβολής, ωστόσο το ένα τρίτο εξ αυτών δεν διαθέτει στρατηγική επιβολής

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού ΣΜΕ, τα κράτη μέλη πρέπει να ορίσουν αρχές, όπως τις τελωνειακές αρχές, για τον έλεγχο των εισαγωγών και εξαγωγών χημικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι. Όλα τα κράτη μέλη έχουν ορίσει αυτές τις αρχές. Τα τελωνεία εμπλέκονται στην εφαρμογή του κανονισμού ΣΜΕ σε όλα τα κράτη μέλη, εξαιρουμένων της Μάλτας (και του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο αναφοράς πριν από την 1η Ιανουαρίου 2020). Σε έξι χώρες, οι τελωνειακές υπηρεσίες είναι η μόνη ΕΑΕ.

Δεκαπέντε κράτη μέλη (έναντι 18 κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς) ανέφεραν ότι οι ΕΑΕ διαθέτουν επαρκείς πόρους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει του κανονισμού ΣΜΕ. Τα κράτη μέλη που επισήμαναν προβλήματα όσον αφορά τους πόρους εντός των εθνικών αρχών επιβολής αναφέρονταν κατά κανόνα στην έλλειψη ανθρώπινων πόρων. Δεκαεπτά κράτη μέλη ανέφεραν ότι διαθέτουν στρατηγική για την επιβολή του κανονισμού ΣΜΕ και 16 κράτη μέλη έχουν καθιερώσει τακτική κατάρτιση για τους επιθεωρητές.

4.9. Λίγες παραβάσεις εντοπίστηκαν κατά την περίοδο αναφοράς

Ο αριθμός των κρατών μελών που ανέφεραν δραστηριότητες επίσημων ελέγχων είναι αρκετά συγκρίσιμος με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς και παραμένει μάλλον χαμηλός, εάν ληφθεί υπόψη ότι 24 κράτη μέλη ανέφεραν εμπορικές δραστηριότητες. Εάν τα κράτη μέλη δεν το έχουν διευκρινίσει στην έκθεσή τους, δεν μπορεί να συναχθεί συμπέρασμα σχετικά με το αν αυτό οφείλεται σε έλλειψη συλλογής δεδομένων ή σε έλλειψη δραστηριοτήτων επιβολής. Δέκα κράτη μέλη ανέφεραν τελωνειακούς ελέγχους στις εξαγωγές στους οποίους καλυπτόταν ο κανονισμός ΣΜΕ, σε σύγκριση με 13 κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς. Έντεκα κράτη μέλη ανέφεραν ελέγχους που διενεργήθηκαν από επιθεωρητές. Όσον αφορά τις εισαγωγές, τέσσερα κράτη μέλη ανέφεραν τελωνειακούς ελέγχους και δέκα ανέφεραν ελέγχους που διενεργήθηκαν από επιθεωρητές.

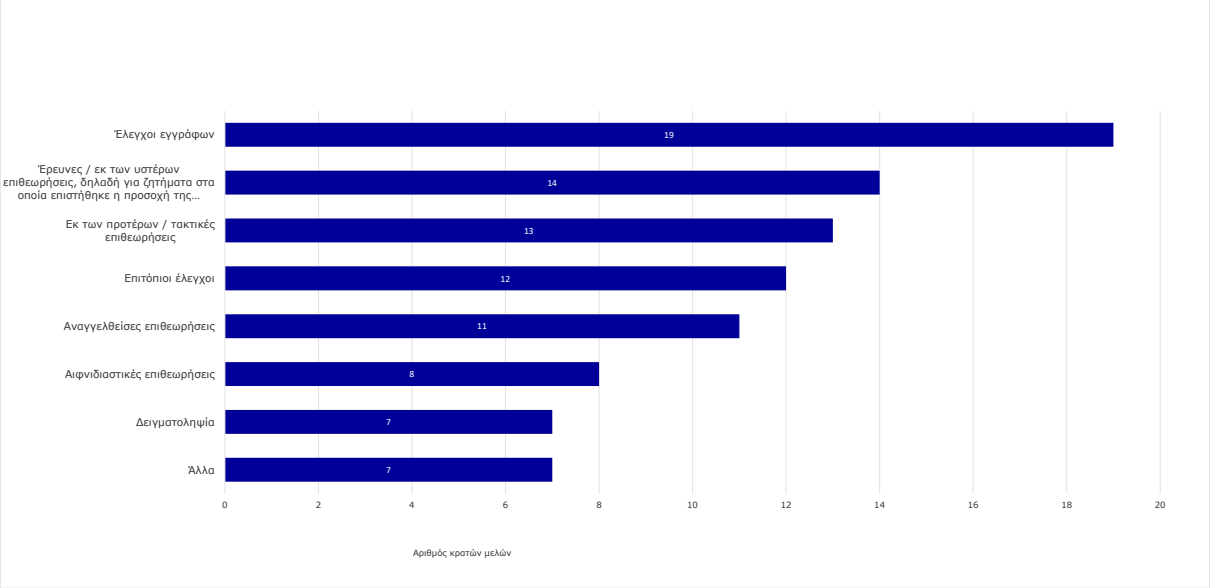
Κατά την περίοδο αναφοράς διενεργήθηκαν συνολικά 9 132 έλεγχοι εξαγωγών έναντι 6 474 ελέγχων κατά την περίοδο 2014-2016 (πίνακας 3). Όσον αφορά τις εισαγωγές, διενεργήθηκαν 1 463 έλεγχοι, σε σύγκριση με 1 941 την περίοδο 2014-2016, κυρίως λόγω της μείωσης των τελωνειακών ελέγχων στις εισαγωγές. Όπως και στο παρελθόν, οι τελωνειακοί έλεγχοι αποτελούν την πλειονότητα των ελέγχων. Ο αριθμός των ελέγχων που διενεργήθηκαν παρουσίαζε σημαντική απόκλιση μεταξύ των κρατών μελών, η οποία ενδεχομένως οφείλεται στον αριθμό εξαγωγών και εισαγωγών χημικών προϊόντων ΣΜΕ στη χώρα, στη στρατηγική επιθεώρησης ή στα είδη διενεργούμενων ελέγχων (π.χ. κατασταλτικοί έλεγχοι έναντι τακτικής παρακολούθησης).

Όσον αφορά τα είδη των δραστηριοτήτων επιβολής που διενεργήθηκαν, οι έλεγχοι εγγράφων διενεργούνται στα δύο τρίτα περίπου των κρατών μελών (19), ενώ λιγότερα από τα μισά κράτη μέλη ανέφεραν ότι διενήργησαν εκ των προτέρων επιθεωρήσεις ή επιτόπιους ελέγχους (διάγραμμα 3).

Πίνακας 3: Συνολικός αριθμός επίσημων ελέγχων στις εξαγωγές και τις εισαγωγές στους οποίους καλυπτόταν ή επιβλήθηκε ο κανονισμός ΣΜΕ κατά την περίοδο αναφοράς

	Έλεγχοι που διενεργήθηκαν από τα τελωνεία	Έλεγχοι που διενεργήθηκαν από επιθεωρητές	Έλεγχοι που διενεργήθηκαν από άλλες οντότητες
Επίσημοι έλεγχοι στις εξαγωγές	8 599	526	7
Επίσημοι έλεγχοι στις εισαγωγές	237	1 193	33

Διάγραμμα 3: Δραστηριότητες επιβολής που διενεργήθηκαν στα κράτη μέλη

Ο αριθμός των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν (138) είναι μάλλον χαμηλός σε σύγκριση με τον αριθμό των ελέγχων που διενεργήθηκαν. Πέντε κράτη μέλη ανέφεραν παραβάσεις που εντοπίστηκαν μέσω τελωνειακών ελέγχων και έξι μέσω ελέγχων που διενεργήθηκαν από επιθεωρητές. Η κύρια κατηγορία παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τις τελωνειακές αρχές αφορούσε την απουσία του αριθμού αναφοράς (RIN) (13 παραβάσεις) και τη μη ορθή συμπλήρωση του πλαισίου 44 του ενιαίου διοικητικού εγγράφου (12 παραβάσεις). Επιβλήθηκαν κυρώσεις σε τρία κράτη μέλη σε 29 περιπτώσεις παραβάσεων.

4.10. Το πρώτο πιλοτικό έργο για την επιβολή του κανονισμού ΣΜΕ υλοποιήθηκε από το φόρουμ κατά την περίοδο αναφοράς

Το φόρουμ ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τον έλεγχο της εφαρμογής (στο εξής: φόρουμ) είναι ένα δίκτυο αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή των κανονισμών REACH, CLP, ΣΜΕ και POP (κανονισμός για τους έμμονους οργανικούς ρύπους). Κατά την περίοδο 2017-2018 το φόρουμ διεξήγαγε πιλοτικό έργο σχετικά με τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τον κανονισμό ΣΜΕ, το οποίο εστίαζε στις γνωστοποιήσεις εξαγωγών (άρθρα 8, 14 και 15) και στις πληροφορίες που πρέπει να συνοδεύουν τα εξαγόμενα χημικά προϊόντα (άρθρο 17), στο οποίο συμμετείχαν δεκατρία κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη ολοκλήρωσαν 296 επιθεωρήσεις, οι οποίες συνίσταντο τόσο σε επιτόπιες επιθεωρήσεις όσο και σε επιθεωρήσεις βάσει εγγράφων[10]. Το 2019 το φόρουμ κατάρτισε έγγραφο με τίτλο «Practical enforcement guide for the control of PIC obligations» (πρακτικός οδηγός επιβολής για τον έλεγχο των υποχρεώσεων ΣΜΕ), όπου περιγράφονται οι ορθές πρακτικές κατά την επιβολή των άρθρων 8, 14, 15 και 17 του κανονισμού ΣΜΕ, όπως αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του πιλοτικού έργου.

Τα κράτη μέλη είναι γενικά ικανοποιημένα με τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο του φόρουμ. Ορισμένες ΟΕΑ υπογράμμισαν τα οφέλη του πιλοτικού έργου και πρότειναν να υλοποιηθούν στο μέλλον και άλλα πιλοτικά έργα.

[10] ECHA (2018) Final report of the Forum Pilot project on the control of PIC (Τελική έκθεση του πιλοτικού έργου του φόρουμ σχετικά με τον έλεγχο των υποχρεώσεων ΣΜΕ).

4.11. Αρκετές ΟΕΑ και ο Οργανισμός συμμετείχαν σε δραστηριότητες παροχής τεχνικής βοήθειας

Σύμφωνα με το άρθρο 21, η Επιτροπή, οι ΟΕΑ και ο Οργανισμός πρέπει να συνεργάζονται στην παροχή τεχνικής βοήθειας, ειδικότερα με σκοπό την παροχή βοήθειας στις αναπτυσσόμενες χώρες και στις χώρες με οικονομία σε μεταβατικό στάδιο ώστε να εφαρμόσουν τη σύμβαση και να αναπτύξουν την υποδομή, την ικανότητα και την εμπειρογνωσία που απαιτούνται για την ορθή διαχείριση των χημικών προϊόντων σε όλη τη διάρκεια ζωής τους.

Πέντε κράτη μέλη συμμετείχαν σε δραστηριότητες συνεργασίας και τέσσερα σε έργα ή διεθνείς δραστηριότητες που σχετίζονταν με την ανάπτυξη ικανοτήτων στη διαχείριση των χημικών προϊόντων. Οι δραστηριότητες των ΟΕΑ συνίσταντο στην παροχή τεχνικών πληροφοριών μέσω εργαστηρίων, κατάρτισης, επισκέψεων αντιπροσωπειών εμπειρογνωμόνων από τρίτες χώρες κ.λπ., καθώς και στην υλοποίηση έργων συνεργασίας και υποστήριξης για τη σύσταση ή τη διατήρηση ΟΕΑ. Ο ECHA συμμετείχε σε διάφορες εκδηλώσεις κατάρτισης που διοργανώθηκαν από τη σύμβαση του Ρότερνταμ, την Επιτροπή ή τις ΟΕΑ. Ο Οργανισμός παρείχε επίσης υποστήριξη σε προενταξιακές και υποψήφιες χώρες προκειμένου να αυξήσουν την ικανότητά τους στον τομέα της διαχείρισης χημικών προϊόντων μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) της ΕΕ.

4.12. Οι χρήστες της εφαρμογής ePIC θεώρησαν εν γένει ότι το εργαλείο ΤΠ είναι φιλικό προς τον χρήστη και επαρκές για την υποστήριξη της εργασίας τους

Όπως απαιτείται από τον κανονισμό ΣΜΕ, ο Οργανισμός ανέπτυξε και διατηρεί το εργαλείο ΤΠ (ePIC) για την υποστήριξη της εφαρμογής. Κατά την περίοδο αναφοράς προστέθηκαν ορισμένες νέες δυνατότητες στο σύστημα ePIC προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργία και η χρησιμότητα του εργαλείου. Το εργαλείο χρησιμοποιείται από όλες τις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών επιβολής και των τελωνειακών αρχών, καθώς και από τους εξαγωγείς και τους εισαγωγείς. Ο αριθμός των χρηστών από τη βιομηχανία, τις ΟΕΑ και τις ΕΑΕ έχει αυξηθεί σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς.

Συνολικά, οι ΟΕΑ έκριναν ότι η εφαρμογή ePIC ήταν φιλική προς τον χρήστη και δεν αντιμετώπισαν σημαντικά προβλήματα κατά τη χρήση της. Η γνώμη των ΟΕΑ σχετικά με την εφαρμογή ePIC έχει βελτιωθεί από την προηγούμενη περίοδο αναφοράς και περισσότερες ΟΕΑ διαθέτουν σχετική πείρα. Οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στον Οργανισμό και στις ΟΕΑ από χρήστες του κλάδου της βιομηχανίας ήταν εν γένει θετικές, όπως και οι παρατηρήσεις από τις τελωνειακές αρχές και τις αρχές επιβολής.

4.13. Οι πληροφορίες και τα δεδομένα σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού ΣΜΕ δημοσιοποιούνται

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΣΜΕ, ο Οργανισμός θα πρέπει να δημοσιοποιεί τα ακόλουθα δεδομένα:

- τον κατάλογο χημικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι (άρθρο 7)·
- τον επικαιροποιημένο κατάλογο των χημικών προϊόντων που υπόκεινται στη διαδικασία γνωστοποίησης εξαγωγής, καθώς και τα μέρη της σύμβασης και τις άλλες χώρες εισαγωγής για κάθε ημερολογιακό έτος (άρθρο 8)·
- εκθέσεις σχετικά με τις πραγματικές ποσότητες των εξαγόμενων και εισαγόμενων

χημικών προϊόντων που υπόκεινται στον κανονισμό ΣΜΕ (άρθρο 10)·
- αποφάσεις εισαγωγής (άρθρο 13)·
- μη εμπιστευτικά δεδομένα σχετικά με ρητές συναινέσεις που ελήφθησαν από τρίτες χώρες (άρθρο 14).

Οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Οργανισμού που αφορά ειδικά τον κανονισμό ΣΜΕ και στην ιστοσελίδα για τα χημικά προϊόντα που υπόκεινται στον κανονισμό ΣΜΕ, η οποία παρέχει μια βάση δεδομένων για τα χημικά προϊόντα που υπόκεινται στον κανονισμό ΣΜΕ, μη εμπιστευτικά δεδομένα σχετικά με τις γνωστοποιήσεις εξαγωγών της ΕΕ, τις γνωστοποιήσεις εξαγωγών και τις ρητές συναινέσεις που λαμβάνονται από τρίτες χώρες, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας των ΟΕΑ. Εκθέσεις σχετικά με τις πραγματικές ποσότητες χημικών προϊόντων ΣΜΕ που εξήχθησαν και εισήχθησαν (σύμφωνα με το άρθρο 10) παρέχονται στη σελίδα «Ετήσια υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εξαγωγές και τις εισαγωγές δυνάμει του κανονισμού ΣΜΕ». Κατά την περίοδο αναφοράς, ο Οργανισμός δημοσίευσε την πρώτη έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του κανονισμού ΣΜΕ (σύμφωνα με το άρθρο 22) το 2017 και τη δεύτερη έκθεση σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών (σύμφωνα με το άρθρο 20) το 2018.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο κανονισμός ΣΜΕ εφαρμόζει τη σύμβαση του Ρότερνταμ στην Ένωση και έχει τους ίδιους στόχους. Ωστόσο, ο κανονισμός ΣΜΕ βαίνει πέραν των απαιτήσεων της σύμβασης προκειμένου να προσφέρει υψηλότερο επίπεδο προστασίας, ιδίως για τις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με οικονομία σε μεταβατικό στάδιο.

Η παρούσα έκθεση καταδεικνύει ότι οι διαδικασίες που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό ΣΜΕ λειτούργησαν ικανοποιητικά και ότι η εφαρμογή τους ήταν ικανοποιητική, ιδίως χάρη στον αποτελεσματικό συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των ΟΕΑ, του ECHA και της Επιτροπής, τόσο για τις εσωτερικές όσο και για τις διεθνείς εργασίες της ΕΕ, οι οποίες αποτέλεσαν τη βάση για την επίτευξη των στόχων του.

Η διαδικασία γνωστοποίησης εξαγωγής παρείχε στις χώρες εισαγωγής σημαντικές πληροφορίες για πολλά χημικά προϊόντα και την εξαγωγή τους. Με 10 000 γνωστοποιήσεις εξαγωγών το 2019 και με τη διαρκώς ανοδική τάση τους, η κλίμακα της ανταλλαγής πληροφοριών και οι δυνατότητες περαιτέρω αύξησής της είναι σαφώς ορατές. Η διαχείριση του αυξανόμενου φόρτου εργασίας είναι δυνατή μόνο με κατάλληλους ανθρώπινους πόρους, δεδομένου ότι είναι απαραίτητο να διατηρηθεί η ικανότητα διεκπεραίωσης και υποστήριξης, καθώς και να διασφαλιστεί παράλληλα η απόδοση της εφαρμογής ΤΠ «ePIC», η οποία αναπτύχθηκε και συντηρείται από τον Οργανισμό.

Η εφαρμογή της διαδικασίας ρητής συναίνεσης ως καθιερωμένης διαδικασίας για την εξαγωγή ορισμένων χημικών προϊόντων, η οποία βαίνει πέραν της σύμβασης, οδήγησε στον υψηλό αριθμό των 5 058 αιτήσεων ρητής συναίνεσης οι οποίες απεστάλησαν σε χώρες εισαγωγής κατά την περίοδο αναφοράς. Οι αιτήσεις αυτές αποτέλεσαν πρόκληση για πολλές χώρες εισαγωγής, στοιχείο που καταδεικνύεται από το ποσοστό του 46 % που παρέμειναν αναπάντητες.

Οι εξαγωγείς χημικών προϊόντων που υπόκεινται στον κανονισμό ΣΜΕ ήταν εν γένει ενήμεροι

για τις υποχρεώσεις τους και ήταν σε θέση να τις εκπληρώσουν. Εάν χρειαζόταν, οι ΟΕΑ και ο Οργανισμός παρείχαν την απαραίτητη βοήθεια, γεγονός που έχει συμβάλει στον χαμηλό αριθμό παραβάσεων. Κατά την εν λόγω περίοδο αναφοράς, αναφέρθηκαν 9 132 έλεγχοι στις εξαγωγές και 1 463 έλεγχοι στις εισαγωγές και εντοπίστηκαν 138 παραβάσεις, εκ των οποίων 29 οδήγησαν στην επιβολή κυρώσεων.

Εν γένει, τα κράτη μέλη εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους, παρότι ο μεγάλος φόρτος εργασίας στο τέλος κάθε έτους —ο οποίος οφειλόταν στον μεγάλο αριθμό γνωστοποιήσεων εξαγωγών— αποτέλεσε πρόκληση για ορισμένα κράτη μέλη και, ενίοτε, προκάλεσε προβλήματα σε σχέση με την τήρηση των προθεσμιών. Η συμβολή του Οργανισμού στην εφαρμογή συνάδει πλήρως με τις απαιτήσεις του κανονισμού ΣΜΕ και τη βάση για την αποτελεσματική λειτουργία των διαδικασιών. Η Επιτροπή εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις της βάσει του κανονισμού ΣΜΕ. Κατά την περίοδο αναφοράς εκδόθηκαν τρεις κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμοί της Επιτροπής για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι, καθώς και μία εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έκδοση αποφάσεων εισαγωγής από την Ένωση. Επιπλέον, η Επιτροπή συντόνισε τη συμβολή της Ένωσης στις διεθνείς εργασίες και εκπροσώπησε την Ένωση στη σύμβαση.